

„Az ifjúságtól kótyagos Budapest dúdol ebben a történetben. . . az ifjúság tékozló készségével. . . Mert meglehet, hogy ebből a regényanyagból két kötet is futotta volna, de ennek a kis regénynek legnagyobb ereje, bája éppen a fura előadásmód. Igen. Ez a látszólagos hanyagság valami egészen szokatlan zamatot ad a regénynek. . . Szinte az az érzésem, hogy kár a mai rohadt időkbe, a múzsáknak ez a kis szülötte.” Tersánszky Józsi Jenő 1923-ban a *Nyugat*-ban fogadta ezekkel a szavakkal kötetünk címadó regényét, az *Aranyidő*-t. A Krúdy egyéni stílusát, alkotói attitűdjét találóan meghatározó értékelésből szinte kibukik, kiugrik az a félmondat, amely a fehérterror rémuralmának nyomasztó sötétsége és az *Aranyidő* felidézte szerelmi idill légies, ódon, békebeli hangulata közötti feszültséget érzékelteti: „a mai rohadt időkbe, a múzsáknak ez a kis szülötte”.

A pontosan irányzott kettős hegyű nyílveszszővel mintegy ösztönösen telibe találta Krúdy 1921–1923 közötti alkotókorszakának lényegét. Az őszirózsás polgári forradalom és a Tanácsköztársaság idején a világháború igazi vesztesei, a néptömegek mellett – főként publicisztikájában – bátran kiálló Krúdy 1919 második felében és 1920-ban mély depresszióba zuhant; a jobboldal támadásai elől sebeit gyógyítani a Margitszigetre vonult, *Álmoskönyv*-et írt. Majd két önéletrajzi ihletésű regény (*Asszonyok díja*, *N. N.*) után 1921-ben Lázár Miklós felkérésére, a Bécsben megjelenő *Új Könyv* című folyóiratnak hét folytatásban megírta a torzóban maradt *Mit látott Vak Béla Szerelemben és Bánatban* című